

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
IGAZGATÓ-HELYETTESI SZERVEZET
KATASZTRÓFAVÉDELMI HATÓSÁGI OSZTÁLY

Tárgy: Szakhatósági állásfoglalás
Ügyintéző: Radócz Zoltán
Ügyirat az.: 35600/2390/2024.ált.
Hiv. szám: 109425-5-5/2024.
Üi.: dr. Ruzsali Pál

SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály fenti számú megkeresésében hatóságunk szakhatósági állásfoglalását kérte Rácz Gergely egyéni vállalkozó (1119 Budapest, Zombor u. 37/A.) megbízásából eljáró Krusniczky Lóránd kérelmére indult, Hódmezővásárhely XIV. homok védnevű bánya környezeti hatásvizsgálatai eljárásában.

A környezetvédelmi engedély kiadásához

a szakhatósági hozzájáruláson az alábbi előírásokkal adom meg:

Előírások:

1. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
2. A bányászati tevékenységet a felszíni- és felszín alatti vizek veszélyeztetését kizáró módon kell végezni.
3. A bányászati tevékenység nem okozhatja a térség felszín alatti- és felszíni vízmérlegének a káros mértékű csökkenését, nem befolyásolhatja kedvezőtlenül a környező területhasználatokat. Biztosítani kell a vízutánpótlódás egyensúlyának mennyiségi károsodás nélküli megmaradását és a vizek jó minőségi állapotát.
4. A bányászati tevékenységgel nem okozhatják a felszín alatti víz szennyezése szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló jogszabályban meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a felszín alatti vízben.
5. A felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.
6. A munkagépek, járművek mosása, javítása, karbantartása csak erre vonatkozó engedéllyel rendelkező telephelyen történhet.
7. A bányába telepített gépek üzemeltetésekor a biztonsági előírásokat be kell tartani, a talaj, a talajvíz szennyeződésének elkerülése érdekében.

8. A bányavállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a kitermelés végzése során a bányába hulladékot ne rakjanak le, szennyvizet ne ürítsenek le.
9. A kialakult tó környezetét a rekultiváció során övgáttal kell védeni a szomszédos területektől, a kemikáliák bemosódásának elkerülésére.
10. **A tájrendezési feladatokat meghatározó bányahatósági határozat véglegessé válásától számított egy éven belül a kialakult tó hasznosításához Hatóságomtól vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni.**
11. A bányaművelés befejezésekor a bányató vízminőségének állapotát akkreditált laboratóriumi vízmintavétellel és laborvizsgálattal ellenőrizni kell a következő komponensekre: pH, $KOI_{kromátos}$, ammónium, nitrát, szulfát, foszfát, TPH.
12. Káresemény, havária bekövetkezte esetén a környezetkárosodás megelőzése érdekében a kárenyhítést szolgáló intézkedéseket azonnal meg kell tenni Hatóságomat és az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságot (ATIVIZIG) haladéktalanul értesíteni kell.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen fellebbezésnek helye nincs, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (4) alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

I N D O K O L Á S

Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály 2024. május 08. napján érkezett megkeresésében hatóságom szakhatósági állásfoglalását kérte Rác Gergely egyéni vállalkozó (1119 Budapest, Zsombor u. 37/A.) megbízásából eljáró Krusniczky Lóránd kérelmére indult, Hódmezővásárhely XIV. homok védnevű bánya környezeti hatásvizsgálatai eljárásában.

Az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és 1. melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontja alapján, környezeti hatásvizsgálatai eljárásban annak elbírálására, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e; vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, illetve, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol; a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége- és mennyisége védelmére jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e az első fokú eljárásban a Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatóságként jelöli ki.

Hatóságom részére elektronikus úton rendelkezésre bocsátott, Krusniczky Lóránd által 2024. áprilisban készített környezeti hatásvizsgálatai dokumentáció alapján az alábbiakat állapítottam meg.

Előzmények:

A bányahatóság az érintett Hódmezővásárhely XIV homokbányára SzBK 3463-32/2014. számú kutatási engedélye alapján Rác Gergely (bányavállalkozó) szerzett jogosultságot nyersanyagkutatásra. 2015. évben elvégzett kutatás során a terület földtani vagyonának feltárása megtörtént. Az ásványvagyon minőségi és mennyiségi adatainak ismeretében bányavállalkozó a termelés beindítása mellett döntött.

A bányatelek környezetvédelmi engedélye a CSZ/01/4337-37/2016. sz. került kiadásra, melyet fellebbezés után az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség az OKTF-KP/9307-13/2016. sz. határozata részben megváltoztatott.

A bányahatóság JN/MEF/BO/2013-24/2016. sz. határozatával bányatelket állapított meg az érintett területre, ezt követően JN/MEF/BO/2853-25/2016. sz. határozatával 2018. 12. 31-ig kitermelési engedély kiadásáról döntött az érintett területre vonatkozó területrendezési terv módosításáig fennálló felfüggesztés mellett.

A bányavállalkozó a kitermelést a bányahatóság 2017. 02. 16-án kelt, MBFH/184-3/2017. sz. határozata alapján megkezdte.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata keresetlevelet nyújtott be a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, melyben kérte az MBFH/184-3/2017. sz. határozat végrehajtásának felfüggesztését a Pp. 332. § (2a) és (3) bek. alapján.

A Szolnoki Bíróság 12.K.27.144/2017/3. számú végzésében elrendelte az MBFH/184-3/2017. számú határozat végrehajtásának felfüggesztését a peres eljárás jogerős befejezéséig. A bányában a kitermelés leállításra került, és azóta sem üzemel.

A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 9.K.28.740/2016/7. számon a környezetvédelmi engedélyt (OKTF-KP/9307-13/2016.) hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatására kötelezte az engedélyező hatóságot.

2017. október 20. napján új eljárás indult az érintett környezetvédelmi engedély kiadásával kapcsolatosan.

Az új eljárást az engedélyező hatóság a 2018. április 26. napján kelt CS-06Z/01/04000-37/2017. számon megszüntette. Ez ellen a bányavállalkozó fellebbezéssel élt.

A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és természetvédelmi Főosztálya a PE/KTFO/2086-5/2018. számon az elsőfokú hatóság előbbi, a hatósági eljárást megszüntető végzést helybenhagyta.

A bányauzemben a termelés újbóli beindításához szükséges a környezetvédelmi engedély megszerzése.

Tevékenység adatai:

Bányatelek helye: Hódmezővásárhely 01605/43, 01605/44, 01605/45, 01605/46, 01605/47, 01605/48, 01973/6, 01974/2, 01974/5, 01974/8, 01974/10, 01974/11, 01974/13, 01974/14 és 01975/2 hrsz.

Bányatelek területe: 44,3 ha (443367,69 m²)

Alaplapja: 70,00 mBf.

Fedőlapja: 83,05 mBf.

A bányatelek sarokponti koordinátái:

Bányatelek sarokpontjai		
	EOV Y (m)	EOV X (m)
1	744873.10	116358.04
2	745032.51	116511.73

3	745408.02	116146.19
4	745405.23	116143.33
5	745741.44	115807.44
6	745525.41	115585.07
7	745109.72	115694.33
8	744776.62	116078.06
9	744906.74	116193.57
10	744876.62	116225.06
11	744941.70	116292.81

A bányában az előző engedély alapján rövid ideig folyt kitermelés talajvízszint felett, ~ 149 907 m³ anyag kitermelése és elszállítása történt meg.

A bányatelken évi 120.000 m³ ásványi nyersanyag kitermelését tervezik, ami átlagosan napi 462 m³ anyag kitermelését jelenti.

A kitermelt ásványi nyersanyagból a bányatelken megközelítőleg 30 000 m³ (a teljes éves kitermelni kívánt anyagmennyiség 1/4 része) átmeneti deponálását tervezik, a többi anyag igény szerinti ütemezésben elszállításra kerül.

A bányauzemben egyműszakos nappali munkarend kialakítását tervezi a bányavállalkozó

Az ásványi nyersanyag kitermelése külszíni műveléssel fog történni részben vízalóli kotrással. A bánya víztelenítését nem tervezik, a haszonanyag kitermelése a talajvízszint alatt is tervezett, így bányató kialakulása várható.

A bányatelken nem halad keresztül felszíni vízfolyás, illetve nincs állóvíz.

A bányatelektől Ny-ra ~ 690 m-re található a Gyúló-i-csatorna, a bányatelek D-i határától 30 m-re a Nagyszigeti – csatorna.

A bányatelek közelében Ny-i irányban 200-700 m-re, több nyílt vízfelület található.

A bányaművelés a bányatelek határain belül valósul meg, így a környezetében található felszíni vizekkel nem kerül közvetlen kapcsolatba.

A kitermelés az eredeti terepfelszín és a 70,0 mBf. (bányatelek alaplapja) között történik. A kialakuló bányató vízkészletének utánpótlása csapadékból és felszín alatti vízből lehetséges.

A bányató szabad vízfelülete 73000 m²

Párolgás mértéke: 56064 m³/év

A tó felületére hulló csapadék 35040 m³/év

Az előzetes számítások szerint a tó 21024 m³/év negatív vízháztartást mutat.

A hatásvizsgálati dokumentáció készítője a bányászati tevékenységből adódó, a térség talajvízszintjeinek alakulását bemutató hidrodinamikai modellezést elvégezte.

A jellemző csapadék illetve párolgás értékek alapján a már meglévő és a tervezett bányaműveléssel érintett területen kialakuló bányatóból 154 m³ víz párolog naponta. Szintén a kutatási zárójelentés alapján a megismert talajvízszint 2,5-5,5 m-rel a felszín alatt található.

A modellezést normál (488 mm/év) csapadékviszonyokra és az átlagostól jóval elmaradó (50%) csapadékviszonyokra végezte el. A modellben vizsgált időtartam 10 év volt.

Az elvégzett modellszámítás eredménye szerint a vizsgált területen 0,48 – 0,52 m talajvízszint csökkenés várható 10 éves időszakban, ami évi maximum átlag 5 cm-es vízszint süllyedést jelent.

A tervezett kitermelés csak a talajvízzel kerül kapcsolatba.

A tervezett kitermelési mélység 12 m, a számított talajvízszint süllyedés, így a rétegvizekből, illetve mélyebbről termelő kutak vízszintjét nem érinti.

Hatóságom a 35600/2390-1/2024.ált. számon megkereste az ATIVIZIG-et, hogy a tervezett bányászati tevékenység vonatkozásában, mint a Magyar Állam tulajdonában lévő felszín alatti vízkészletek kezelője a vagyonkezelői nyilatkozatát adja meg és nyilatkozzon a Vízyűjtő-gazdálkodási Tervben (VGT3) előírtak teljesüléséről.

Az ATIVIZIG 008169-0002/2024. számon vagyonkezelői hozzájárulását megadta. A vízügyi igazgatóság a vagyonkezelő nyilatkozatában többek között megállapította, hogy:

„A Vízyűjtő-gazdálkodási tervben (VGT3) Hódmezővásárhely térsége a Körös-Maros köze elnevezésű és sp.2.13.2 jelölésű sekély porózus víztestre esik. Ezt a víztestet a VGT3 öt teszt alapján végzett minősítése szerint mennyiségi, valamint minőségi vonatkozásában is gyenge állapotba sorolja, az 56064 m³/év vízmennyiség párolgása vélhetően regionálisan nem okoz kimutatható negatív hatást a fenti sekély porózus víztest mennyiségi állapotában.

A tervezett bányászati tevékenység nem sérülékeny földtani környezetben helyezkedik el. Annak közelében Hódmezővásárhely vízműve rendelkezik védőidom-védőterület kijelölő határozattal. A vizsgálat során kiderült, hogy a rétegbeni hidrogeológiai védőidomnak nincsen felszíni metszete csak vetülete, ezért minden működő kút esetében csak a belső védőövezetet kell kialakítani, a rétegbeni külső hidrogeológiai „A” és „B” védőövezetet nem. A tervezési terület nem esik rá a rétegbeni védőidom felszíni vetületére és –mivel a vízbázis nem sérülékeny, valamint a tevékenység csak a felső néhány méter megbontásával jár – így az nem jelenthet negatív hatást a rétegvízbázis vonatkozásában.

A terület a 11.06. Mártély-Tisza-Maros-zugi belvízvédelmi szakaszon a 79. Tisza-Maros-zugi belvízvédelmi rendszer 79/3. Kopáncs-Kistiszai belvíz-öblözethez tartozik. Fő levezető csatornája a Kopáncs-Kis-tiszai-főcsatorna, de az öblözetek összekapcsolódása révén más irányú levezetés is lehetséges. Az érintett beavatkozás a Gyúlói öntözőcsatorna, mint víztest (VOR kódja: AEP551) mellett helyezkedik el. Önálló vízyűjtő területe nincs, vízpótlás talajvízből, ill a Gyúlói öntözőcsatornából szivattyús átemeléssel biztosítható. A víztest ökológiai és kémiai állapota nem releváns. A Gyúlói öntözőcsatorna a Hódmezővásárhelyi öntözőrendszer része, a Nagyszigeti öntözőfürtőt látja el öntözővízzel.”

A bányauzemben a kitermelési technológia nem igényel vízfelhasználást, ipari szennyvíz nem keletkezik. A dolgozói létszám miatt minimális kommunális szennyvíz keletkezik. Bányavállalkozó a Hódmezővásárhely 01974/14 hrsz.-ú ingatlanon kíván telephelyet kialakítani a bányauzem dolgozói részére. A telephely közművekkel ellátott. A telephelyen a dolgozók kommunális vízellátása és kommunális szennyvíz elhelyezése megoldott.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Hódmezővásárhely település „érzékeny” kategóriába tartozik.

A bányászati tevékenység vízbázisvédelmi területet nem érint, az árvíz és jég levonulására, a mederfenntartásra nincs hatással.

Tekintettel a fent leírtakra megállapítom, hogy a környezetvédelmi engedély kiadása a vízvédelmi és vízgazdálkodási jogszabályokban előírtakkal nem ellentétes.

Előírások indokolása:

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény 6. § (1) szerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy
  - a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
  - b) megelőzze a környezetszennyezést;
  - c) kizárja a környezetkárosítást.
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény 18. § (5) szerint a környezet igénybevételét és használatát úgy kell megszervezni és végezni, hogy a vizek állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések teljesüljenek, a felszíni, és a felszín alatti vizek állapota ne romoljon.
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4.§ (1) bek. szerint a felszíni víztest jó állapotának eléréséhez és fenntartásához a kibocsátó köteles e rendelet és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény vonatkozó előírásainak betartásával hozzájárulni.
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés alapján tilos a felszíni vizekbe, illetve azok medrébe bármilyen halmazállapotú, vízszennyezést okozó anyagot juttatni.
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8.§ c) pontja szerint: *„A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.”*
- A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés alapján a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.
- A (B) szennyezettségi határértékeket a földtani közeg és felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza.
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. Rendelet 10. § (1) a) pontja alapján szennyező anyagok felszín alatti vízbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására, a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és – az engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével – műszaki védelemmel folytatható.

- A bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről szóló 239/2000.(XII. 23.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése értelmében a tájrendezési feladatokat meghatározó bányahatósági határozat közlését követő egy éven belül a kialakult tó hasznosításához Hatóságomtól vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni. Az előbbiekre való tekintettel a rendelkező részben előírtam ennek teljesítését.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § alapján hatóságom a szakhatósági állásfoglalását tizenöt napon belül köteles megadni.

A szakhatósági megkeresés 2024. május 08. napján érkezett hatóságunkra. A hatóság szakhatósági állásfoglalását a fenti ügyintézési határidőn belül adta ki.

Jelen szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 55. §-a (1), (2) bekezdése alapján adtuk.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezést az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet 2. melléklet 11. pontja állapította meg.

Szakhatósági állásfoglalásunkat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontjában foglaltak alapján, a hatályos jogszabályok figyelembe vételével adtuk ki.

Kérem a Tisztelt Eljáró Hatóságot, hogy az Ákr. 85. § (1) bekezdésére figyelemmel az érdemi határozatot szíveskedjen részünkre megküldeni.

Kelt: Szeged, elektronikus bélyegző szerint

Szatmári Imre tő. dandártábornok
főtanácsos
igazgató
nevében és megbízásából

Pusztai László
szolgálatvezető-helyettes

Mell.: -

Terjedelem: 4 lap / 7 oldal

Kapja:

1. sz. pld.: Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
2. sz. pld.: Irattár

Nova Szeüsz

Helyben

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
35600/2390-3/2024.ált.